

1 Bakgrund

Flera ändringar i policy, lagar och föreskrifter behövs. Nedan är en kortfattad summering per områden.

1.1 Jordbruk

För att bli hållbart måste jordbruket och djurhållningen ha mycket större mångfald. Mångfalden gynnar miljön och minskar därför risken för att väder, insektsangrepp och plantsjukdomar slår ut stora delar av årsskörden.

Dagens jordbruksstöd och produktionsoptimering verkar båda styra mot "fåfald", eller kanske till och med mot "enfald" samt, i vissa fall, mot överproduktion, oetiskt djurhållning och ej hållbar produktion.

Stödet för ohållbar och oetiskt produktion tas bort helt eller ersätts av en avgift som gradvis ökas för att motverka hög användning av konstgödning, olönsam överproduktion och köttproduktion med foder som inte är hållbart producerat och samtidigt styra mot ett hållbart jordbruk och mångfald.

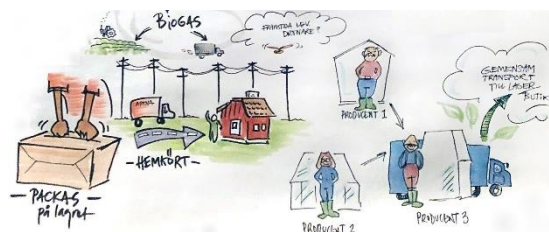
Detta kräver ändringar i policy och möjligen även lagar.

Idag bärs kostnader för skador som direkt orsakas av ohållbar produktion av samhället, miljön eller den som drabbas, inte av de aktörer som orsakar skadan. För att ta ett geografiskt närliggande exempel, Östersjöns döda botten som i stora delar slagit ut fisket är orsakade av industriutsläpp och övergödningen. Den samhällskostnad detta orsakat läggs inte på de orsakande parterna. Istället skall den orsakande parten belastas via en miljöskatt som läggs på varan och sedan användas för att stödja konkurrerande hållbar verksamhet.

Vi behöver även säkra en identifiering eller utveckling av grödor som i svenskt klimat kan ersättas protein från kött. Samma behov finns vad gäller grödor som har bättre lagringsegenskaper utan förlust av näring eller smak. Detta är att se som en samhällsfråga och bör skattefinansieras.

1.2 Transport

Idag får inte privatpersoner eller företag utanför transportsektorn transportera varor mot ersättning. Inte ens i de fall där t.ex. en bonde kör från gården till en butik med sin egen skörd får han ta med sig grannens skörd som skall till samma butik för bonden ta betalt för den extra tiden detta tar.

Samma gäller om en privatperson tar med sig matkassen till en eller två grannar.

Existerande regelverk motverkar hållbarhet och måste ändras så att transporter kan minimeras.

1.3 Lagring

Lagring av mat för att klara dåliga skördar utan att använda världen som "nödlager" är ett samhällsansvar.

Detta "utbalanseringslager" för dåliga skördar bör vara lokalt och klara att föda befolkningen även när vi har 3 år i följd med skördar under 30 % av normal skörd. Ansvar för lagret bör ligga under MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

1.4 Hållbara plastförpackningar

Dagens avgiftssystem är tandlöst och skapar inte incitament för förändring.

Införande av ett nytt avgiftssystem samt transparens kräver mycket tydliga och långsiktiga politiska beslut samt ett tydligt ansvar för kostnaden för föreslagen informationsplattform.

Alternativet till att finansiera utvecklingen av en transparent informationsplattform är att lägga avgiften fullt ut på alla produkter där de kommersiella enheterna inte kan visa att de är "plastfria alternativt har full återvinning till lika kvalitet" genom att göra denna information transparent, dvs. ansvaret för att skapa materialåtervinning till likvärdigt material samt full transparens läggs på handeln.

De som inte har full transparens beläggs med full avgift.

Oavsett alternativ krävs tydliga politiska beslut och förändringar av lagar och regelverk.